SV

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 18 november 2005

på begäran av Sveriges riksbank om ett utkast till föreskrifter om räntekostnadsersättning för kontanter som avskilts och lagrats i särskild ordning

(CON/2005/48)

1. Den 6 oktober 2005 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Sveriges riksbank om ett yttrande över ett utkast till Riksbankens föreskrifter om räntekostnadsersättning för kontanter son avskilts och lagrats i särskild ordning (nedan kallat utkastet till föreskrifter).

2. ECB:s behörighet att avge ett yttrande grundas på artikel 2.1 andra och tredje strecksatserna i rådets beslut 98/415/EG av den 29 juni 1998 om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler (98/415/EG)[1], eftersom utkastet till föreskrifter rör betalningsmedel och Sveriges riksbank. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

3. Utkastet till föreskrifter innehåller villkoren för att ge räntekostnadsersättning till företag som för egen eller annans räkning avskilt och lagrat sedlar och mynt. Ersättningen betalas till definierade depåägare som har ingått avtal om räntekostnadsersättning med Sveriges riksbank. Kostnadsersättningen baseras på depåägarnas dagliga rapporter till Sveriges riksbank om det nominella värdet av kontanterna som lagrats i depån.

4. Sverige är en medlemsstat med undantag. ECB:s krav beträffande organisationen av nationella kontanthanteringskedjor i de medlemsstater som har infört euron gäller därför inte för närvarande Sveriges riksbank. Eftersom dessa krav kommer att tillämpas på Sveriges riksbank så snart Sverige inför euron och Sveriges riksbank blir en integrerad del av Eurosystemet, tar ECB tillfället i akt att kommentera den nuvarande kontanthanteringen inom Eurosystemet.

5. I sitt yttrande CON/2004/28[2] kommenterade ECB bland annat ett förslag om att införa ett klargörande i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank att Riksbanken får bedriva sin verksamhet avseende distribution av sedlar och mynt i samarbete med annan. Ändringarna i lagen om Sveriges riksbank innefattade också en bestämmelse som ger Riksbanken en möjlighet att utge ersättning eller erbjuda räntefri kredit till enheter som avskiljer och lagrar sedlar och mynt i enlighet med Riksbankens anvisningar. Det utkast till föreskrifter som nu beaktas syftar till att främja

1 EGT L 189, 3.7.1998, s. 42.

2 ECB:s yttrande CON/2004/28 av den 31 augusti 2004 på begäran av Sveriges riksbank över två förslag till ändringar i lagen om Sveriges riksbank avseende vissa frågor om cirkulation av sedlar och mynt.

avskiljande och lagring av kontanter i bankägda depåer. Det förväntas att detta kommer att reducera antalet transporter till Sveriges riksbank, vilket gör kontanthanteringen i Sverige mer effektiv och säker (p.g.a. minskad risk för rån). ECB förstår att den föreslagna räntekostnadsersättningen från Sveriges riksbank till de banker som avskiljer och lagrar sedlar ger ett viktigt incitament till bankerna att öppna depåer och utföra denna verksamhet.

6. Inom Eurosystemet tilldelas ECB och de nationella centralbankerna i Eurosystemet uppgiften att ge ut eurosedlar genom artikel 106 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen samt artikel 16 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken. Denna uppgift är inte begränsad till att sätta eurosedlar i omlopp, utan omfattar även andra åtgärder som har betydelse för cirkulationen av sedlar. Vid utförandet av denna uppgift föreskriver artikel 105.1 i fördraget och artikel 2 i ECBS-stadgan att Eurosystemet skall handla i överensstämmelse med principen om en öppen marknadsekonomi med fri konkurrens som främjar en effektiv resursfördelning. Eurosystemet är för närvarande i färd med att utarbeta och fastslå en gemensam strategi angående de nationella centralbankernas olika uppgifter avseende kontanthanteringskedjan. I enlighet med detta förfarande kommer, så långt det är möjligt, gällande nationell praxis avseende utgivning av sedlar att tas i beaktande i enlighet med artikel 16 i ECBS-stadgan, liksom decentraliseringsprincipen i enlighet med artikel 12.1 i ECBS-stadgan. Artikel 12.1 i ECBS-stadgan anger att ECB skall anlita de nationella centralbankerna för att genomföra de transaktioner som ingår i uppgifterna för Eurosystemet i den utsträckning som det anses möjligt och ändamålsenligt. Utarbetandet och fastslåendet av en gemensam strategi måste även säkerställa att möjligheten för en nationell centralbank att utföra de uppgifter som utgör en del av Eurosystemets grundläggande uppgifter enligt fördraget inte undermineras. I enlighet med den gemensamma strategi för Eurosystemet som för närvarande utformas, är den vägledande principen inom Eurosystemet för arrangemang som liknar det som genom utkastet till föreskrifter skall införas i Sverige, att det alltid säkerställs att det är och förblir möjligt för centralbanken att utföra sina uppgifter (t.ex. genom regler eller på andra sätt). Detta innefattar särskilt säkerställandet av en smidig och effektiv leverans av eurosedlar, samt att eurosedlarnas ställning upprätthålls (inklusive att kvaliteten på och äktheten av eurosedlar i omlopp garanteras).

7. I enlighet med artikel 7 i utkastet till föreskrifter skall depåägarna genomföra äkthetskontroll av samtliga kontanter i depå (med undantag för nya kontanter). ECB förstår att denna bestämmelse avser äkthetskontroll av kontanter i kontanternas egenskap av behållning i en depåägares depå, och att Sveriges riksbank förblir den myndighet som ytterst ansvarar för äkthetskontrollen av svenska sedlar. Vad avser Eurosystemet, godkände ECB-rådet i december 2004 ett Ramverk för upptäckt av förfalskningar och kvalitetssortering.[3] Medan detta ramverk bland annat fastställer vissa harmoniserade standarder för äkthetskontroll och kvalitetssortering för kreditinstitut och andra som yrkesmässigt hanterar kontanter, krävs i enlighet med artikel 106 i fördraget bl.a. att

3 "Återcirkulering av eurosedlar: Ramverk för upptäckt av förfalskningar och för kvalitetssortering av kreditinstitut och andra som yrkesmässigt hanterar kontanter", januari 2005, tillgänglig på ECB:s webbplats (www.ecb.int).

centralbankerna i Eurosystemet förblir de myndigheter som ytterst svarar för äkthetskontrollen av eurosedlar. Inom Eurosystemet kan denna uppgift inte överlåtas till tredje man och ECB välkomnar därför det faktum att Sveriges riksbank förblir den myndighet som ytterst ansvarar för äkthetskontrollen av svenska sedlar.

8. Detta yttrande skall offentliggöras på ECB:s webbplats.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 18 november 2005.

[Namnteckning]

Jean-Claude TRICHET

ECB:s ordförande